

Bu gün gənc nəslin milli məlik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hissələrinin tərbiyəsi çoxşaxəli və sistemli şəkildə davam etdirilir. Dövlət siyasəti, təhsil sistemi, ictimai institutlar, media və ailə mühiti birlikdə bu istiqamətdə vahid ideoloji xətt formalaşdırır. Gənclərin təkcə nəzəri məlumatlarla deyil, həm də canlı təcrübələrlə milli ruhda formalaşması üçün geniş imkanlar yaradılır. Bu imkanlar onların həm tarixini bilməsini, həm də Vətənə bağlılığını davranış və fəaliyyət səviyyəsində nümayiş etdirməsini təmin edir.

Məktəblərdə və ali təhsil müəssisələrində vətənpərvərlik mövzularının daha sistemli şəkildə tədrisi mühüm rol oynayır. Xüsusilə "Azərbaycan tarixi", "Hərbi Həzrlilik", "Vətənpərvərlik tərbiyəsi" kimi fənlərin yenilənmiş proqramları şagird və tələbələr tarixi faktlar, milli qəhrəmanlar və Azərbaycan Ordusunun gücü barədə obyektiv və məzmunlu biliklər verir. Təhsil müəssisələrində təşkil olunan layihələr, seminarlar, dərək fəaliyyətləri gənclərin milli-mənəvi dəyərlərə daha sıx ünsiyyətə olmasına şərait yaradır. Gənclərin şəhid ailələri, qazilər və müharibə veteranları ilə mütəmadi görüşləri isə milli ruhun həqiqi daşıyıcılarını yaxından tanımağa imkan verir.

Gənclər və İdman Nazirliyi, Gənclər Fondu və digər dövlət qurumları tərəfindən həyata keçirilən proqramlar vətənpərvərlik tərbiyəsinin əsas daşıqlarındandır. Bu qurumların təşkil etdiyi "Zəfər Yolu" yürüşləri, Qarabağa səfər marşrut-

mentlik dünyasını formalaşdırın qiymətli tikintilərdən biridir.

Beləliklə, bu gün Azərbaycanda gənc nəslin milli məlik şüurunun inkişafı və vətənpərvərlik hissələrinin tərbiyəsi təbii istiqamətdə yox, çoxkanallı şəkildə həyata keçirilir. Təhsil, dövlət proqramları, media, ictimai fəaliyyət, könüllülük və ailə bir bütöv sistem kimi çalışaraq gənclərin milli kimliyini möhkəmləndirir. Bu yanaşma gənclərin həm qürur duyduğu, həm də məsuliyyətlə sahib çıxdığı güclü və şüurlu bir vətəndaş kimi yetişməsinə xidmət edir.

Bu prosesin davamı olaraq, gənclərin milli məlik şüurunun möhkəmləndirilməsi və vətənpərvərlik tərbiyəsinin daha dərin və praktik əsaslarla formalaşdırılması istiqamətində yeni metodlar və innovativ yanaşmalar tətbiq olunur. Müasir dövrün informasiya sürəti, qloballaşma və texnoloji inkişafı gənclərin dünyagörüşünə birbaşa təsir etdiyindən, vətən-

yatın bir parçasına çevirir.

Eyni zamanda, qarışıq informasiya mühitində gənclərin informasiya savadlığının artırılması da milli-mənəvi təhlükəsizliyin mühüm tərkib hissəsinə çevrilir. Çünki dezinformasiya və təbliğat cəhdləri gənclərin ideoloji düşüncəsinə təsir edə biləcək əsas risklərəndir. Bu səbəbdən gənclər üçün media savadlılı-

dır. Xüsusilə gənclər üçün hazırlanan müasir tərzdə - rap, pop, elektron musiqi, qısa film formatında hazırlanmış vətənpərvərlik layihələri onların maraq dairəsinə uyğun olduğundan daha təsirli olur. Bu, milli ideyaların yeni estetik formada gənclərə çatdırılması deməkdir.

Ən önəmli isə odur ki, bu gün gənclər vətənpərvərliyi yalnız keçmişin qəh-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Layihə çərçivəsində

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin dəstəyi ilə "Gənc nəslin milli məlik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hissələrinin tərbiyəsi" istiqaməti üzrə layihə çərçivəsində hazırlanıb.

Müasir Azərbaycan gəncliyi həm milli dəyərlərə bağlı, həm də dünyaya açıq bir nəsil kimi formalaşır

ları, gənclər düşərgələri və liderlik məktəbləri iştirakçılarda tarixi torpaqlara bağlılıq, dövlətçilik ənənələrinə hörmət kimi dəyərləri möhkəmləndirir. Qarabağ və Şərqi Zəngəzura bərpə-quruculuq işlərinin gedişini yerində görmək gənclərin həm qürur hissini, həm də məsuliyyət duyğusunu artırır. Bu səfərlər onlarda Vətənin inkişafında pay sahibi olmaq arzusu oyadır.

Media mühiti də bu prosesin əsas katalizatorlarından biridir. Televiziya proqramları, sənədli filmlər, sosial şəbəkələrdə paylaşılan qısa məarifləndirici videolar gənclərə milli kimliyi müasir dilə çatdırır. Şəhidlər haqqında çəkilən filmlər, qəhrəmanlıq hekayələri, müharibə xronikaları gənclərdə emosional bağlılıq möhkəmləndirir. Sosial mediada tanınan simaların vətənpərvərlik mesajları gənclər üçün nümunə kimi dəyərləndirilir və daha geniş auditoriyaya təsir edir.

Könüllülük hərəkətlərinin genişlənməsi də gənclərdə milli məlik şüurunun yüksəlməsində əhəmiyyətli rol oynayır. ASAN, DOST, Qızıl Aypara və digər könüllü təşkilatlarda minlərlə gənc fəaliyyət göstərir və onlar cəmiyyətə xidmət etməyi öyrənir. Sosial məsuliyyət, humanizm, dövlətə və xalqa bağlılıq kimi keyfiyyətlər könüllü fəaliyyətində təbii şəkildə formalaşır. Bu hərəkətlər gənclərin həm xarakterini möhkəmləndirir, həm də milli dəyərlərə yanaşmasını daha səmimi edir.

Mədəniyyət və incəsənət layihələri də milli ruhun aşılınmasına özünəməxsus yer tutur. Qarabağa həsr olunan teatr tamaşaları, milli qəhrəmanlar haqqında filmlər, vətənpərvərlik mövzulu musiqilər və sərgilər gənclərin duyğu dünyasına təsir edərək milli kimlik hissini gücləndirir. Xüsusilə Zəfər mövzulu tədbirlər, sərgilər və konsertlər çoxalmış onları ruhən daha güclü milli mənsəbiyyət hissi ilə böyüməsinə təmin edir.

Ordunun nümunəsi və gənclərə keçirilən hərbi-vətənpərvərlik tədbirləri də mühüm əhəmiyyət daşıyır. Hərbi hissələrə ekskursiyalar, "Açıq qapı günləri", əsgərlərə görüşlər, müxtəlif hərbi yarışlar gənclərə Azərbaycan Ordusunun gücünü yerində göstərir. Bu cür tədbirlər onlarda həm hərbi xidmətə hazırlıq, həm də dövlətə sadiqə duyğusunu artırır.

Ailə mühiti də milli məlik şüurunun formalaşmasında həlledicidir. Valideynlərin övladlara Qarabağ savaş, tarixi şəxsiyyətlər, milli dəyərlər barədə danışması, onları şəhidlərin xatirə məkanlarına aparması uşaqlıqdan sağlam vətənpərvərlik təməlinin formalaşmasına səbəb olur. Ailədə deyilən hər bir milli söz, paylaşılan hər bir tarix hekayəsi gəncin

pərvərlik tərbiyəsi də bu realığa uyğunlaşdırılır. Artıq gənclərə yalnız ənənəvi forma ilə deyil, onların gündəlik həyatına, maraqlarına və psixoloji xüsusiyyətlərinə uyğun olan platformalar vasitəsilə təsir göstərilir.

Bu gün vətənpərvərlik təlimləri gənclərə təkcə emosional bağlılıq aşılamaq deyil, həm də onların ictimai fəallığını artırmaq məqsədi daşıyır. İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə uyğun şəkildə Azərbaycanda da vətənpərvərlik anlayışı yalnız hərbi sahə ilə məhdudlaşdırılmır, sosial məsuliyyət, əməksevərlik, intizamlılıq, dövlətçilik düşüncəsi, elmi və intellektual inkişaf da bu anlayışın tərkib hissəsinə çevrilir. Bu, gənclərin Vətənə sevgisinin daha funksional hala gətirilməsinə xidmət edir - yeni yalnız duyğu olaraq deyil, konkret fəaliyyətlər üzrə nəticə verən vətənpərvərlik modeli formalaşdırılır.

Yeni mərhələdə informasiya texnologiyaları gənclər arasında milli dəyərlərin təbliğində xüsusi yer tutur. Rəqəmsal platformalarda, sosial şəbəkələrdə, mobil tətbiqlərdə Qarabağ Zəfəri, tarixi şəxsiyyətlər, milli dəyərlər mövzulu kontentlərin çoxalması gənclərin milli kimliyi mənasibətində əhəmiyyətli dönüş yaradır. Animasiya filmləri, qısa videolar, interaktiv xəritələr, "Virtual Qarabağ turları" kimi layihələr gənclərin tarixi daha canlı hiss etməsinə və bu bilgiləri müasir formada qavramasına imkan verir. Bu yanaşma milli kimliyi sadəcə dərslək səviyyəsində deyil, gündəlik rəqəmsal hə-

ği, informasiya təhlükəsizliyi, milli informasiya strategiyası kimi mövzularda təlim və seminarların təşkili onların milli kimliyi qoruma qabiliyyətini gücləndirir.

Vətənpərvərlik tərbiyəsinin davam etməsinin ən mühüm tərəflərindən biri də Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun yenidən qurulmasında gənclərin iştirakı üçün geniş imkanların yaradılmasıdır. Könüllülük proqramları, ekoloji aksiyalar, sosial layihələr, gənc mütəxəssislərin işə cəlb edilməsi həm regionun inkişafına real töhfə verir, həm də gənclərin özlərini bu torpaqların sahibinə çevirməsinə səbəb olur. Qarabağa edilən hər səfər, orada keçirilən hər tədbir gənclərdə həm qürur, həm də məsuliyyət duyğusunu daha da artırır. Onlar artıq bu regionu yalnız tarix kitablarında deyil, öz gözləri ilə görür, oradakı dirlişin bir parçasına çevrilirlər.

İctimai təşkilatların və gənclər hərəkətlərinin genişlənməsi də milli şüurun inkişafında yeni imkanlar yaradır. Bu təşkilatlar vasitəsilə gənclər sosial şəbəkələrdə, humanitar layihələrdə, ictimai kampaniyalarda birləşir və həmrəylik ruhu güclənir. Kollektiv fəaliyyət, komanda işi və ortaq məqsədlər gənclərdə həm birlik, həm milli təəssübkeşlik, həm də şəxsi məsuliyyət duyğusunu formalaşdırır.

Mədəniyyət və incəsənətin təsir gücü isə bu mərhələdə daha da genişlənir. Qarabağa həsr olunmuş yeni filmlər, sənədli ekran işlərinin, musiqi layihələrinin, edebiyat nümunələrinin çoxalması gənclərin milli ruhla ünsiyyətini dərinləş-

dir. Xüsusilə gənclər üçün hazırlanan müasir tərzdə - rap, pop, elektron musiqi, qısa film formatında hazırlanmış vətənpərvərlik layihələri onların maraq dairəsinə uyğun olduğundan daha təsirli olur. Bu, milli ideyaların yeni estetik formada gənclərə çatdırılması deməkdir.

Ən önəmli isə odur ki, bu gün gənclər vətənpərvərliyi yalnız keçmişin qəh-

Bu mərhələdə əsas istiqamətlərdən biri gənclərin modern dövlətçilik düşüncəsinə uyğun yetişdirilməsidir. Artıq vətənpərvərlik anlayışı yalnız emosional bağlılıq deyil, həm də yüksək intizam, ictimai məsuliyyət, qanunlara hörmət, vətəndaş mədəniyyəti kimi komponentləri özündə birləşdirir. Cəmiyyətin davamlı inkişafı üçün gənclərin bu keyfiyyətləri mənimsəməsi milli məlik şüurunun əsas göstəricilərindən biri kimi qəbul edilir. Xüsusən də dövlətçilik ağasının qorunması, Prezidentin siyasətinə dəstək, dövlət maraqlarının müdafiəsi və milli həmrəyliyin güclənməsi kimi hədəflər bu tərbiyənin önəmli hissəsinə çevrilir.

Bu mərhələdə iqtisadi maarifləndirmə və innovativ düşüncənin təbliği də böyük rol oynayır. Çünki müasir dünyada milli güc yalnız hərbi qələbə ilə deyil, iqtisadi inkişaf, texnoloji yenilik və intellektual potensial ilə də ölçülür. Gənclərin startap layihələrinə, innovasiya müsabiqələrinə cəlb edilməsi, onların elmi yaradıcılıq fəaliyyətlərinin dəstəklənməsi milli strategiyamızın mühüm elementi olaraq vətənpərvərlik tərbiyəsinə daxil edilməlidir. Bu sahələrdə əldə olunan nailiyyətlər gənclərdə həm özünə inam yaradır, həm də dövlətin gələcəyinə töhfə vermək hissini gücləndirir.

Bu gün müasir Azərbaycan gəncliyi artıq Vətənə sevgisini sözə yox, fəaliyyətlə göstərir, dövlətin inkişafında real rol oynayır, həm milli dəyərlərə bağlı, həm də dünyaya açıq bir nəsil kimi formalaşır.

Elmura İSAXAN